

ಯುಗ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇತುವಾಗಿ ಸುವರ್ಣಗಿರಿ

ಡಾ. ಮಹೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಡಿ. ಹೆಚ್

ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ, ಕಲಾ ಕಾಲೇಜು, ತುಮಕೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ತುಮಕೂರು

Abstract:

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಆಕರಗಳು ನಾಡಿನ ಸಮಗ್ರ ಇತಿಹಾಸದ ರಚನೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕನು ಹೊಸದನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಹಾಗೂ ಪುರಾತತ್ವ ಆಧಾರಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮೌಖಿಕ ಕಥನರೂಪದ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಭಿನ್ನವಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಗೆ ಮನುಷ್ಯನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿದ್ದರೆ, ಪುರಾತತ್ವಕ್ಕೆ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಹೆಮ್ಮೆಯಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಾಗ ಐತಿಹ್ಯವನ್ನು ಇತಿಹಾಸದ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

Keywords: ಸುವರ್ಣಗಿರಿ, ಸಿದ್ಧರಬೆಟ್ಟ, ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ, ಪುರಾತತ್ವ ನೆಲೆಗಳು, ಮೌಖಿಕ ಕಥನ.

ಪೀಠಿಕೆ

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಾನವನ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಹಳೇಶಿಲಾಯುಗದ ಮಾನವನ ನೆಲೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಿಬ್ಬನಹಳ್ಳಿ, ಬಾಣಸಂದ್ರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿವೆ.¹ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಐತಿಹ್ಯ, ಕಾವ್ಯ, ಮೊದಲಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೃತಿಗಳು ರಚನೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅಗದಷ್ಟು ಇತಿಹಾಸದ ಆಕರಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಾಚೀನವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ

ಸ್ಪಷ್ಟತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.² ಇಂತಹ ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕೊರಟಗೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಸಿದ್ಧರಬೆಟ್ಟವು ಪುರಾಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಂದಿನ ಪ್ರಾಚೀನ ಮಾನವನು ಬದುಕಿ ಬಾಳಲು ಆತ ಬಳಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು ಇಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕುರುಹುಗಳಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಲು ಮುಂದಾಗಿವೆ.

ಸುವರ್ಣಗಿರಿ ಅಥವಾ ಸಿದ್ಧರಬೆಟ್ಟವು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸುಮಾರು 28 ಕಿ.ಮೀ. ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಚಲಿಸಿದರೆ ಕೊರಟಗೆರೆ ತಾಲೂಕು ಕೇಂದ್ರ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಸುಮಾರು 6 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದ ತುಂಬಾಡಿ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಎಡಭಾಗಕ್ಕೆ 8

Please cite this article as: ಮಹೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ಡಿ.ಹೆಚ್. (2024). ಯುಗ ಸಂಪರ್ಕ ಸೇತುವಾಗಿ ಸುವರ್ಣಗಿರಿ. ಸೃಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್ವೋವೇಟಿವ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, 3(2), 177-180

ಕಿ.ಮೀ. ಕ್ರಮಿಸಿದರೆ ಚನ್ನರಾಯನದುರ್ಗ ಹೋಬಳಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮವೇ ಸಿದ್ಧರಬೆಟ್ಟ, ಅಥವಾ ಸುವರ್ಣಗಿರಿ. ಇದು ಹಲವು ಗುಹೆ, ಕಂದರ, ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ 2900 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಸಿದ್ಧಗಿರಿ, ಸುವರ್ಣಗಿರಿ, ಬೂದುಗವಿ, ರಸಸಿದ್ಧರಬೆಟ್ಟ, ಬೆಳ್ಳಿಬೆಟ್ಟ, ಸಂಜೀವಿನಿಬೆಟ್ಟ, ಕುರ್ಮನಬೆಟ್ಟ, ಕುರಂಗನಬೆಟ್ಟ ಎಂಬ ಹಲವು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿದೆ.³ ಸುವರ್ಣಗಿರಿಯ ಪ್ರದೇಶವು ಸುವರ್ಣಮುಖಿ ನದಿಯ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನವಾಗಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಗಿಡ ಮೂಲಿಕೆಗಳ ತಾಣವಾಗಿ, ಸಿದ್ಧರ ತಪೋವನವಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಬಹುದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ರೋಗರುಜಿನಗಳಿಂದ ದಣಿದ ರೋಗಿಗಳು ಈ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ಗಿಡಮೂಲಿಕೆಯನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಸುವರ್ಣಮುಖಿ ನದಿಯ ನೀರಿನಿಂದ ಮಿಂದು ಗುಣಮುಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನದಿಯ ಉಗಮಸ್ಥಾನದ ಎದುರಿಗೆ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರರ ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀರಾಮ-ರಾವಣರ ಯುದ್ಧದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋದಾಗ ಹನುಮಂತ ಸಂಜೀವಿನಿ ಪರ್ವತವನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ, ಹಾಗೆ ಬರುವಾಗ ಸಂಜೀವಿನಿ ಪರ್ವತದ ತುಣುಕೊಂದು ಸಿದ್ಧರಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿತೆಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಸ್ಥಳಪುರಾಣ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯದೇ, ಇಂದ್ರನ ಮಗ ಜಯಂತ ಮುನಿಯೋರ್ವ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಕಾಕಾಸುರನಾಗಿ ಸುವರ್ಣಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆತ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಕೋರಿದಾಗ, ಮುನಿಗಳು ರಾಮನ ಪಾದ ಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ನಿನಗೆ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕಲಿ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅದರಂತೆ ರಾಮ ಸೀತೆ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಾಕಾಸುರ ಕುಕ್ಕುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ರಾಮ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಒಂದು ದರ್ಭೆಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಸಿ ಕಾಕಾಸುರನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಕಾಕಾಸುರ ಶ್ರೀರಾಮನ

ಕಾಲಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಾನೆ. ಜಯಂತನಿಗೆ ಶಾಪ ವಿಮೋಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀರಾಮ ಆತನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಕಾಸುರನಿಗೆ ಸುಳಿಯದಂತೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಇಂದಿಗೂ ಈ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾಗೆಗಳ ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಕರು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಇತಿಹಾಸದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಸುವರ್ಣಗಿರಿಯ ಸ್ಥಳಪುರಾಣ ಹಾಗೂ ಐತಿಹ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೃಹತ್ ಶಿಲಾಯುಗದ ಕಾಲಮಾನವು ಕ್ರಿ.ಪೂ. 3 ರಿಂದ 4ನೇ ಶತಮಾನವೆಂಬುದು ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಚೀನ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯರು ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಕಾಲಮಾನದ ಕುರುಹು ನೀಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪಾಂಡವರು ವನವಾಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿದ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಬೃಹತ್ ಶಿಲಾಯುಗದ ಸಮಾಧಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಪಾಂಡವರ ಗುಡ್ಡ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಈ ಸ್ಥಳದ ಕಾಲಮಾನವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗದೆ ಅಂದಿನ ಸಮಕಾಲೀನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಐತಿಹ್ಯದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಸಿದ್ಧರಬೆಟ್ಟವು ಸೂಕ್ಷ್ಮಶಿಲಾಯುಗ, ನೂತನ ಶಿಲಾಯುಗ ಹಾಗೂ ಬೃಹತ್ ಶಿಲಾಯುಗದ ನೆಲೆಯಿಂದ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಲು ನಮಗೆ ಅನೇಕ ಕುರುಹುಗಳು ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಡಾ. ಕೆ ಶಿವತಾರಕ್ ರವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಪುರಾತತ್ವ ನೆಲೆಗಳು ಎಂಬ ಒತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.⁴ ಅದರಂತೆ ನೀಳಚಿಕ್ಕೆ ಹೆರೆಚಿಕ್ಕೆ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬೆಣಚು ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಆಯುಧಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಸುವರ್ಣಗಿರಿಯ ಒಳನಡೆದರೆ ಸುಮಾರು

ಎಂಟರಿಂದ ಒಂಭತ್ತು ಸಮಾಧಿಗಳ ಗುಂಪನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಬೃಹತ್ ಶಿಲಾಸಮಾಧಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಾಚೀನ ಮಾನವನ ನೆಲೆಯಾಗಿತೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸುವರ್ಣಗಿರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಐತಿಹ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದೆ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ರಸಸಿದ್ದರು ಈ ಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಆದ್ದರಿಂದ ಸುವರ್ಣಗಿರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.⁵ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಮಾನವರು ಕಬ್ಬಿಣ ಅಥವಾ ಇತರೆ ಲೋಹವನ್ನು ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುವ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಹಾಗಾಗಿ ಈ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ರಸಸಿದ್ದರಬೆಟ್ಟ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.⁶ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಜನಪದರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದರಬೆಟ್ಟ ಎಂದು ರೂಢಿಗತವಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದ ಬೆನ್ನತಿದಾಗ ನಮಗೆ ದೊರೆತದ್ದು ಪ್ರಾಚೀನ ವಸತಿನೆಲೆ ಸೀಗೆಹಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರ ಲೋಹವನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕುರುಹುಗಳಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಾಮ್ರಯುಗದ ನೆಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊಡ್ಡನದಿ ಉಪನದಿಗಳ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳಿಂದ ಆವೃತವಾದ ವಿಶಾಲ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸೀಗೆಹಳ್ಳಿ ನೆಲೆಯು ಸುವರ್ಣಮುಖಿ ನದಿಯ ಉಗಮಸ್ಥಾನದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದೆ. ನೆಲೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ದೊಡ್ಡಬರಕ, ಚಿಕ್ಕಬರಕ, ಕೊಡಗಲ್ಲು, ಚಿಕ್ಕಾವಳ್ಳಿ ಬೆಟ್ಟ, ದೊಡ್ಡಕೋಳಿ ಬೆಟ್ಟ, ವಾಲ್ಗದೋರ್‌ಬಂಡೆ, ಆರನ್ನಟ್ಟಿ ಬಾರೆ, ಕರೆಕಲ್ಲುಗಳು ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಧ್ಯದ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.⁶ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸುಮಾರು ನೂರು ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿ ನೆಲಕೋಟೆಯ ಕುರುಹುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೀಗೆನಹಳ್ಳಿಯ ವಸತಿ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಕೊಳವೆಗಳ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಗೆಳೆಯ ಕಾಂತರಾಜು ಗುಪ್ಪಟ್ಟ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು. ತಾಮ್ರವನ್ನು ಕರಗಿಸುವ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಲು ಅನೇಕ ಕುರುಹುಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾಮ್ರವನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಬೂದು ಬಣ್ಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೊಳವೆಗಳಿವೆ. ಇವು ಸುಮಾರು ಒಂದುವರೆ ಅಡಿ ಉದ್ದ, ಒಂದು ಅಡಿ ಅಗಲ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಿಲಿಂಡರ್ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ನಳಿಕೆಗಳು ದೊರೆತಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಡೆದರೆ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಬೂದಿಯನ್ನು ತುಂಬಲಾಗಿದ್ದು ಗಾಳಿಯಾಡದ ಹಾಗೆ ಮುಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ಇವು ತಾಮ್ರವನ್ನು ಕರಗಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಉಪಕರಣಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಮಡಿಕೆ ಚೂರುಗಳು ಹಾಗೂ ತಾಮ್ರದ ಕಿಟ್ಟದ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.⁷ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದರ ಅವಶೇಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ತಾಮ್ರ ಲೋಹದ ತಯಾರಿಕೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಕೊರಟಗೆರೆ ತಾಲೂಕು ಪ್ರದೇಶವು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತಾಲೂಕಿನ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳ ಒಳಹೊಕ್ಕಾಗ ನಮ್ಮ ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸಕ್ಕಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ತಿಳಿದು ಇತಿಹಾಸ ರಚನೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೇಲಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವ ಆಶಯ ಈ ಲೇಖನದ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ಗೋಪಾಲ್ ಆರ್. (ಸಂ.). (2009). ಶುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ. ಪುರಾತತ್ವ ಸರ್ವೇಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ. ಪುಟ. 31

2. ರವೀಂದ್ರ, ಕೆ. (2000). ಕನ್ನಡ ದಾಖಲು ಸಾಹಿತ್ಯ. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. ಪುಟ. 25
3. ಮಹೇಶ್‌ಕುಮಾರ್ ಡಿ. ಹೆಚ್. ಸ್ಟಡೀಸ್ ಇನ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಇಸ್ಟರಿ ಅಂಡ್ ಕಲ್ಚರ್ ಪರಿಸರದ ಪುರಾತತ್ವೀಯ ಅವಲೋಕನ ಪುಟ.87
4. ಶಿವತಾರಕ್ ಕೆ.ಬಿ. (2001). ಕರ್ನಾಟಕದ ಪುರಾತತ್ವ ನೆಲೆಗಳು. ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ. ಪುಟ. 234.
5. ಚಿಕ್ಕವೀರಯ್ಯ, ವೀ. (1991). ಸಿದ್ಧರಬೆಟ್ಟ ಒಂದು ದರ್ಶನ. ಪುಟ.45.
6. ನಾಗರಾಜು. ಒ. (2011). ಕುರಂಗರಾಜ ವೈಭವ. ಪುಟ. 5
7. ಮಹೇಶ್ ಕುಮಾರ್. ಡಿ. ಹೆಚ್. (2022). ಕೊರಟಗೆರೆ ತಾಲೂಕಿನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪುರಾತತ್ವ. ಅಪ್ರಕಟಿತ ಪ್ರಬಂಧ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ. ಪುಟ. 56.
8. ವಕ್ತೃ: ಕಾಂತರಾಜು ಗುಪ್ತರವರನ್ನು ಸಂದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಯಿತು.